

# Rigsdagstidende.

1861. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 381.

Tolvte Session.

## 89de Møde.

Onsdagen den 23de Januar Kl. 7 Aften.

(Fortsat.)

**Schiern:** Jeg skal ikke vende tilbage til Spørgsmaalet om Sagen i Almindelighed, da denne nu vel ogsaa i dette Thing er bleven vidtløftigt nok omtalt ved den forrige Behandling; jeg vil kun udtale nogle Ord med Hensyn til et Par Uttringer, der fremkom fra den ærede Rigsdagsmand for Holbek Aants 2den Valgkreds (Tscherning). Den ærede Rigsdagsmand meente, at hele denne Forholdsregel var altfor umotiveret, at den strax fremtraadte altfor storartet idet man vistnok først skulde spørge Vedkommende, om de ikke maatte være villige til, hvis det ellers i og for sig fandtes fornødent for det Almene, at stille sig ved deres Ret. Men det er jo en Selvfølge, at der overhovedet kun da vilde blive Tale om Expropriation, hvor en saadan Villighed allerede maatte antages ikke at kunne være tilstede. Der er kun Tale om en Lov for det Tilfælde, at en saadan Villighed maatte antages ikke at være tilstede. I den Betænkning, der ledsagede dette Lovudkast ved dets Forelæggelse, er dette allerede udtrykkelig udtalt; man henleder Opmærksomheden paa, at mindelig Overenskomst i Reglen vil blive forsogt, førend der skrives til Expropriation, men det er netop fordi en saadan mindelig Overenskomst ikke overalt tør forudsættes, at man overhovedet har kunnet komme ind paa den Tanke, at fremkomme med denne Lov. Den samme ærede Rigsdagsmand

yttrede fremdeles, at det ikke var nok, at en saadan Foranstaltning, som den her omtalte, var til Byens Nytte, den maatte ogsaa være en Nødvendighed for Byen. Det forekommer mig, at den ærede Rigsdagsmand ogsaa her gaaer for vidt. Det er vist nødvendigt for at kunne expropriere, at Tingen af det Almene kan kræves som nyttig, men det kan nu neppe fordrøes, at en Forholdsregel skal være absolut nødvendig, for at der kan blive Tale om Expropriation. I denne Henseende har man jo ogsaa at holde sig til Grundlovens Ord, og disse saa ofte anførte Ord, som jeg her dog igjen skal tillade mig at citere, lyde: „Tingen kan tilpligtes at afstaae sin Eiendom, uden hvor Almeenvellet kræver det“; det hedder ikke her: „hvor Nødvendigheden kræver det“; det hedder kun: „hvor Almeenvellet kræver det“. Hvis man vilde holde aldeles fast paa Nødvendigheden, saa vilde man ikke have kunnet expropriere i andre Retninger, i hvilke der allerede har fundet Expropriation Sted. Jeg skal ved denne Leilighed saaledes atter erindre om, hvad jeg tror der tidligere er blevet mindet om, at det med Hensyn til Jernbaner ikke godt er muligt at bevise Nødvendigheden af Expropriation, maastee overhovedet ikke engang Nødvendigheden af at anlægge Jernbaner i Almindelighed, men i ethvert Tilfælde ikke Nødvendigheden af at anlægge Jernbaner netop paa det Sted, hvori der er Spørgsmaal.

**Tscherning:** For at man kan sætte sig rigtigt ind i denne Lov, maa jeg tage mig den Frihed at oplæse § 1, der lyder saaledes:  
„Regjeringen bemhødiges til paa Monar-